

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu: 1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.
Pentru monarhie: 1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.
Pentru România și străinătate: 1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.
Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr. a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.
Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.
Se prenumeră și la poste și la librării.
În București primește abonamente Ioan Bianu, profesor, București. Calea Victoriei nr. 135.
Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază.
Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Un capitol din istoria justiției maghiare.

Un nou capitol de al justiției „indigene” s’a desfășurat înaintea ochilor nostri în Arad. Nu este un caz izolat, interesant prin bizaritatea sa, este o verigă din lungul lanț care formează justiția maghiară, este un caz care se repetă zi de zi și ne ilustrează în culori sinistre stările între care trăim.

Mai acum un an după reînnoțirea deputației române dela Viena, s’a pornit prin presa ovreescă-maghiară o agitațiune nebună în întreaga țară contra acelor „temerari trădători de patrie”, care au cutezat să se ducă la un „domnitor străin” și să părăsască pe Maghiari, desfășurând totodată lumii civilizate tablouri din viața internă a țării noastre. Agitațiunea a și aflat teren multumitor în cercurile patriotice de stradă și în diferite colțuri ale țării au izbucnit niște „manifestațiuni de indignațiune” demne de cauza ce au apărut. La Turda, Șimleu, Arad și alte locuri a succes spiritului național-maghiar să se prezenteze în toată a sa splendoare. Horde îmbătate de marea idee de stat maghiar, încălzite până la extas de marea lor civilizațională în Orient au întreprins un act salvator de neam luând stradele de-a lungul și de-a latul, suierând, sbierând ca dobitoacele, înjurând într’un limbajiu genuin maghiar, spargând ferestrele „Românilor trădători” și demolându-le casele. Terminându-și aceste cruciate civilizaționale s’au reînnoțit mândri la vetrele lor, căci treabă bună au săvârșit. Societatea maghiară și-a luat „cavalerește” satisfacțiune pentru ofensa ne mai pomenită a Valahiei trădătoare. Nu în toate locurile însă și-au putut împlini nejenății înalta lor misiune, ici-colea au dat și de puțină rezistență, a curs și sânge patriotic pe strade.

Așa spre pildă la Arad. După demonstrațiune au colectat vre-o patruzeci de raniți de pe strade. Nu se știa de unde, cum, dar faptul era, că mulți s’au reforsat inundați de sânge acasă. Secretul era ușor de înțeles, hordele căpătaseră poftă de sânge și au început să lovească cu cuțite, bâte și alte arme în „pretinși” Valachi, de

fapt însă în orbirea și beția lor s’au spintecat reciproc.

Sângele însă pretinde răsunare. Cei mai prevăzători dintre ei și-au ținut gura, n’au mai voit să devină și de batjocura lumii, după-ce drept suvereni a faptelor mari săvârșite poartă cicatrice pe corpul lor. Unii însă au pretins pentru „ranele națiunii” satisfacțiune. Dar dela cine să pretindă, când voicnici erau beți de entusiasm și beutură, ear stradele întunecoase, fiind felinarele sparte? Fără multă bătaie de cap au rezolvat chestiunea. Români, se înțelege, Români sunt de vină, cine altul și-ar înfige cuțitul în nobilul descendent al lui Arpád și strănepot al lui Israel. Și astfel s’a intentat proces mai multor tineri români, care atunci studenți în teologie, au apărut seminarul și iubitul lor profesor Vasile Mangra față cu atacurile plebei agitate.

După-ce mai bine de un an s’a trăgănat afacerea, cu instrucțiuni judecătorești, cercetări și citațiuni în fine a ajuns în 20 Octomvrie a. c. afacerea la pertractare finală. Ieri am publicat raport detaliat despre această pertractare, în decursul căreia spre surprinderea judecătorilor și a publicului ese la ivaică că acuzatori s’au măcelărit reciproc, ear acuzații sunt nevinovați și prin urmare — achitați.

Până aci chestiunea întreagă are caracter hazliu. Partea caracteristică însă este, că prin achitarea Românilor volnicește acuzați și se declară întreaga afacere de finalizată. N’au putut prinde Români vinovați pentru vandalismul săvârșit și pentru sângele vărsat, ear contra Maghiarilor a introduce cercetare, ar fi cel puțin tradare de patrie.

Astfel cred ei că pot cocoloși întreaga afacere. Au introdus pentru ochii lumii cercetare contra Românilor atacați ca să poată spune lumii civilizate, care nu era chiar încântată de mărețele fapte patriotice dela Arad etc., că „cercetarea e în curs”. După-ce au tras-o și împins-o atâta vreme, o declară fără rezultat pozitiv de finalizată. N’au căutat însă se cruzeze autorii intelectuali ai scandalului, făptuitorii adevărați, spărgătorii de ferestri, demolătorii de case și spintecătorii de oameni — fiindcă toți aceștia sunt „patrioți” sinceri și indignați, și în activitatea lor au fost conduși de cele

mai sublime ideale ale rasei maghiare. Apoi se le fie de bine.

Când însă vre-o câțiva flăcăi români răsfățați aruncă din glumă o bătaie sub o trăsură goală, atunci se trimbiță în lume că Românii tac revoluțiune, se recuieră miliția și gendarmeria, se arestează nația cu ridicata și se țin cu lunile în temnița preventivă. De ce? Fiindcă sunt Români, ear nu Maghiari. În Turda, Orade, Arad, Șimleu n’au arestat un singur demonstrant maghiar, deși erau cu zecile de mii, la Micuș, Poiana-Arieșului, Cluj, Turda, Măgura, Beiș, Dolova și Scărișoara se împușcă și arestează oameni nevinovați cu toptanul, fiindcă sunt Români.

Acestea formează un capitol din viața internă pacnică a țării noastre.

Daco-romanismul și politica culturală maghiară. Sub acest titlu începe „Egyetértés” o serie de articoli scriși de dl Jancsó Benedek, profesor și director gimnasilor în Budapesta. Autorul promite să arete mijloacele cu care se pot lecu conflictele cu naționalitățile. Ocupă același punct de vedere ca și Hieronymi, numai că ceea-ce acesta a spus în general, autorul va specifica.

Adunarea generală a „Asociațiunii transilvane”

Năsăud, 23 Oct. 1893.

Onorată Redacțiune!

Emoționat iau condeiul în mână ca să fac un mic raport despre timpul de 48 ore petrecut în Năsăud cu această ocaziune solemnă, când „Asociațiunea noastră tran. pentru lit. rom. și cultura poporului român” își țină adunarea sa generală în acest opid. Vă spun însă înainte, că ca să descriu cele întâmplate aci în timp de 48 ore, „mi-ar trebui un timp nu de câteva minute, ca cele de care dispun, ci cel puțin de o săptămână, lucru care îmi e imposibil. Sperez însă că cel puțin deodată cu acest raport al meu veți primi dela un bărbat mai competent alt raport mai detaliat și mai demn de a fi publicat; dacă însă nu, pentru informarea publicului cetitor, Vă rog să dați loc celui-ce urmează:

La 21 l. c. la orele 12 din zi a sosit în Bistrița cu trenul de cătră Cluj onorații membri ai comitetului central din Sibiu și

adecă: Il. Sa dl Dr. Ilari Pușcariu, v.-pres. asociațiunii noastre, rev. domn Zaharie Boiu, secretarul general al aceleia, dl Leontin Simonescu, cassar al aceleia și domnii Ioan Papiu, Parteniu Cosma și Ioan Tilea, membri ai comitetului central. Tot atunci mai sosită dl Nicolau Goroiu, adv. în Zărnești, domnul Basiliu Rațiu, vicar în Făgăraș, domnul Dan, protopop în Făgăraș, doctorii în teol. Bunea și Hora din Blaj și mai câțiva domni. La gara din Bistrița comitetul central a fost primit de cea mai aleasă inteligență din Bistrița și Bărgău: domnii Dr. D. Ciuta, Dr. G. Tripon, adv., apoi dnii Linn, Login, pract. de adv., George Vertic, pretor, Gavrilă Vertic, jude reg., Vas. Ranta, jude reg., George Curtean, directorul revistei „Minerva” și Dr. Leon Scridon, ear din Bărgău domnii Eliseu Dan, Pavel Beșa, Amos Popescu, Anchedin Candale, Sever Orban din Cepna și alții. Din Năsăud au venit spre întimpinare dnii profesori Pletos și Ghețe. Dl avocat Dr. Ciuta a bineventat comitetul în termeni călduroși, după care a urmat un întreit și puternic strigăt de „Să trăiască”. Apoi după-ce din partea comitetului răspunde dl vicepreședinte Dr. Ilari Pușcariu, se urcă toți în trăsuri anume aduse parte din Năsăud, parte din Bistrița și merseră toți în hotelul numit la „Zener”, unde era dispus prânzul, care dură până la 2 oare, când plecarăm cătră Năsăud. Îți ridea inima văzând vre-o 15 trăsuri una după alta eșind deodată din Bistrița și apucând pe drumul Năsăudului. Lumea privia duioasă și invidioasă după călători. Însăm că timpul, deși posomort, neguros și înorat, dar fu totuși plăcut, că barem n’a plouat, precum n’a plouat nici azi, nici ieri; ba azi la 12 oare și soarele își arătă nițel frumoasa față, aruncând raze aurii pe dealurile cele romantice ce ocolesc Năsăudul în partea lui sudică și nordică.

La orele 4 d. am. am ajuns la marginea despărțământului Năsăud, adecă unde începe hotarul comunei Prislop. Acolea ca din pământ a răsărit un banderiu de călăreți năsăudeni în costum lor cel frumos național, ear conducătorul lor în istorica togă romană albă, cu guler alb până la jumătate spatel și împistrită cu crucițe roșii, galbine și vinete.

Aci era ajuns și comitetul arangiator în persoanele domnilor Dr. Ioan Pop, vicar; George Domide, cunoscutul preot, care nu lipsește dela nici un act național, un fel de Lucașiu al acestui ținut, Ioan Macaveiu, parochul Feldrului și martirul, care a mâncat pânea robiei, Petru Vertic, preotul Mocodului, Lazar Avram, preot în Maeru, Anton Recup, paroch în Rebrîșoara, Vasile Dumbrava, pa-

roch în Salva s. a., pe care nu i-am putut ține minte după nume. Ținuta cavalească a acestor preoți „cu crucea în frunte” la toate mișcărele noastre culturale impune respect ori-și-căru străin, ear nouă o stimă deosebită. Închipuiți-vă: toți frumoși, toți adjuștați elegant și în cilindru, toți de o cultură superioară, ba precum „mi-s’a spus — unii foști oficiari în rezervă până nu se preoțiră. Astfel de conducători dacă ar ave poporul nostru de pretutindenea, atunci și el ar călca altfel.

Tonul cel dulce cu care ne-a întimpinat domnul vicar al Năsăudului Dr. Ioan Pop, sinceritatea și bunătatea ce erau oglindate în acel ton și în acea vorbire de bun ajuns, era cel mai bun atestat că cu dor au dorit frații năsăudeni să sosească odată timpul când să poată saluta „Asociațiunea” în mijlocul lor — după 23 ani.

Domnul vicepreședinte Pușcariu răspunde în mod demn și apoi prezentându-se reciproc cei sosiți cu cei din loc își ocupă locurile în trăsuri și pleacă mai departe spre Năsăud. La orele 4 ajunserăm în Năsăud, unde la partea ostică a opidului era o frumoasă poartă triumfală cu inscripția „Bine ați venit”.

Aici era mai tot Năsăudul: inteligență, popor, elevii școlilor, înșirați pe ambele părți ale drumului, musica pompierilor din Năsăud intona imnuri de bunăvenire, ear treasurile (piuțele) bubuiau în vechiul castru. Primarul opidului, domnul Iacob Prădan primi comitetul și pe oaspeții cu o cuvântare pătrunzătoare, la care de asemenea răspunde vicepreședintele comitetului.

De aci în bubuitul piuțelor, în sunetele muzicii pompierilor și prin năncetatele urări de „Să trăiască” din partea elevilor, am intrat în Năsăud, unde am fost deloc încuarterați toți repede, punctuos, militărește. În toate se vedea regula, plan și energie militărească.

Seara am avut convenire socială de cunoștință în localitățile Casinei-Române „Hotel Rahova”. Aci își era mai mare dragul a privi la frumoasa cunună de oaspeți din loc, apropiere și depărtare; erau cam la 100 persoane, „bătrâni, băbați, juni, tineri, din munți și din câmpii”. Au cinat și povestit laolaltă în mod confidențial, prietenesc, românesc. Musica lui Goji din Bistrița, intonă cântecele cele mai potrivite cu societatea, pe care avea să o delecteze. După cină, mai stând la un pahar de vin, au prins oratorii a-și arăta prin vorbiri alese simțimintele inimii. A tostat dl Dr. Ioan Pop, pentru presidiu, dl Dr. Pușcariu pentru buna primire, apoi alții și alții, ca Dr. Bunea, Dr. Hosszu și alții... unul mai frumos

FOIȚA „TRIBUNEI”

Seghedinul. gate

(Impresioni).

A neboj sa Seghedina Se. Hurban-Vajanski.

XIV.

Și acum după-ce musa pedestră mi-a stat într’ajutor, de am adus la bun sfârșit veselu cântec ce am început, primească acest ultim capitol al impresiunilor din a temniței jalnică viață drept prinos pentru zimbitorul seu sucurs.

Opt zile am stat între zăvoare, opt zile m’am frământat sufletește lipsit de libertatea mie atât de scumpă, pentru care trăiesc și mor, opt zile au fost necesare ca puterea statului să facă din mine — o m cum se cade.

Rezultatul dorit nici n’a întârziat. Deabia au trecut două luni de atunci și eată-mă astăzi — candidat de pușcărie, căci ce alta poate fi astăzi, în lumea asta nouă un membru al redacțiunii „Tribunei”. Examenu prim l’am trecut cu succes, rămâne numai, ca organele superioare să mă „definitalizeze”.

Ear prietenul „Gil” fie liniștit, căci fratele lui de cruce așa rămâne cum a fost. Pururea vesel și zimbitor, rde de dușmani și de nevoi și cu plăcere vede, cum Gil își regăsește istoria rântului seu suflet în proaspătul „pseudonim” al foiletonistului din Seghedin. Nici permutațiunile și nici alte operațiuni înalte matematice nu conclud cu atâta siguranță ca și o inimă ce iubește. Ear

pseudonimul este o mască, care ascunde ochiului profan, acele vibrațiuni fine ale firelor sufletului, care se desmărginesc, părăsesc catenele trupești și se transportă departe, departe, până dau de alt suflet, care este tot atât de accesibil pentru aceleași vibrațiuni.

Și atunci „Gil” își recunoaște pe „Bill-A-Zam”. Armonia sufletelor este a sferelor armonie. Pithagora redivivus!

După-ce am terminat cursul în al Seghedinului înalt institut — am fost dat a fără cu ceremonia obicinuită. Deja a opta zi dimineață apărî sergentul în chilia mea, cu ton solemn și fumuri festiv slobozite din a pipei lungă țeve îmi predă „certificatul” despre trecerea cu succes a „pedepsei” dictate, aducându-mi totodată la cunoștință cu aceeași solemnitate că după ameazi la 2 oare trebuie să părăsesc patria mea cea nouă.

S’au perondat apoi visele de condolență, ear Jola Gyerek era declarat în permanență capelmastru al marșului funebru. Eu m’am apucat de pachetate, am îndesat giavantanele cu atâta istețime, încât sosit acasă, mama nu se putea recrea din surprinderi, accentuând în continuu, cum poate fi omul atât de „neîndemănatec”, să nu știe pacheta nici două rinduri de haine.

După prânz au venit toți colegii la mine, acum stam cu toții în picioare, fiecare cu sticla de vin și se începu seria toastelor. Pe rînd am tostat cu toții, unul pentru altul, asigurându-ne reciproc că legăturile întime, aici în temnița zămislite vor rămâne în veci și pururea puternice în inimile noastre. Toastele noastre au probat viu ce departe stă gura dela inimă. Numai Hurban țăcea, în ochii lui umeză sclipiau lacrimi isvorânde... Ce fericit ar fi, dacă și el ar

pute eși, dar’ lui nu-i este permis, fiindcă el e un fiu leal și iubitor al neamului seu, al patriei sale...

La orele două apărî sergentul și mă provocă să părăsesc temnița, căci vremea mi-s’a împlinit.

Am strîns mâna tuturor, Hurban m’a sărutat de două-ori și am plecat până la poartă însoțit de chioțele și cântările foștilor mei soți de suferințe. Poarta se deschide, voesc să le mai string odată mâna dar’ nu se mai putea, vre-o douăzeci de brațe m’apucară și m’împinseră pe trepte în jos între hohote și strigări de „Abzug”. Aceasta era „aruncarea afară festivă” din temnița, de care se face parte numai celor mai distinși colegi. Poarta se închide, trec și poarta a doua și ajung în grădină. Corbul „Miska” croncăna trist într’un colț, de când ispășiam la pedeapsa Mogulului — n’a mai văzut bucaturi dela noi: Încă două porți și ajung pe stradă, earăși om liber în... Ungaria.

Salut cordial temnicerul și mă arunc în birja, care mă aștepta.

Mînă la hotel! și am părăsit regiunile „aromatice”. La hotel era mare tîmbălău. Fiind ziua nașterii Împăratului (18 August) era banquet, treceuse partea „oficioasă” și acum se toasta pentru marele sfânt dela Torino, Kossuth Lajos. Tablouri și mai grețos, decât cele din temnița. Un Jidan, cum e Jidanul mai voinic peronda oaspeții cu o coală de hîrtie în mână declamând la frasa mari patriotice — colecta pentru salvatorul neamului maghiar din Bihor Pituk Béla.

Am luat o baie și m’am culcat ca să odihnesc odată și fără păzitori. Ziua următoare m’am suit în omnibus și direct la gară am plecat, sosit acolo nici o privire n’am

mai aruncat asupra Seghedinului, ci m’am bucurat când am auzit fluierătura lungă, când m’am văzut între câmpii.

Nici nu m’am oprit până la Lipova, unde ajunsesem între frații mei, între Români. Colegul meu în foiletoane „Ile Borg”, de asemenea candidat de pușcărie, ne aștepta la gară. Seara am petrecut laolaltă, în cerc vesel românesc, compus din dame și domni din Lipova povestind la „fapte eroice” din Seghedin, cântând și jucând la înălțatorul sunet al muzicii românești

Singurul „trofeu” adus cu mine de pe „câmpul de luptă” era „barbă” mea. Îmi crescuse barba în temnița și lugeam hotărîrea să o „cultiv” mai departe, drept suvereni a zilelor pierdute din viața mea. Cunoscutii mă capacitau să o rad, căci nu-mi „șede frumos” ear dănele îmi spuneau, că arăt prea bătrân”. Eu eram „neînduplecabil”, voiam să fac concurență lui Mohamed.

Doză săptămâni mai târziu eram în Veneția. Visitam palatul dogilor, amezit de câte văzusem prin multe sale pline de monumente neperitoare de artă clasică, mă pomenesc că ciceronele meu trecend peste coridoare pe conduce prin o ușe scundă și un coridor întunecos pe o punte... era „Ponte dei sospiri”.

— Unde mă duci?

— În temnița, să vezi celulele unde a stat Casanova, Pe...

— Nu, nu, mulțumesc, temnițe vedem destule gratis acasă, nu-mi trebuie să ved aici pe bani...

Mirat mut privia ciceronele guraliv la mine

— Da de unde ești, signore?

— Din Ungheria!

— A, din Ungheria! răspunde liniștit și ne-am întors. Aruncând o privire lagune mi-se reoglindează chipul, îmi ved fața încununată cu o barbă... Ah! Seghedinule, ce mă tot urmărești!

O jumătate de oară mai târziu fața îmi era netedă, ca și în vremurile cele bune. Barba încolțită în a Seghedinului reoace, îngrijită și curățată în a „Dacă...” cultivată între munții eroici ai Ardealului a spălato unde albastre ale lagunelor „falnicei Veneției”.

Seara eram în gondolă cu prietenul meu Nuhem. Pluțiam dela „Porto del Lido” și intram în „Canal Grande”. Adănc impresionați tăceam amândoi. Cerul era senin și plin de stele. Tăcut lunecau mai departe cernitele gondole, liniștea divină era împărțită în intervale egale prin Ioviturile line ale lopatei în apă și prin strigătele monotone ale gondolierilor.

Din depărtare se auzia ca și într’un vis feeric vocea clară și dulce a unui tenorist, cânta de dragoste și de dor... Gondolierul nostru a început antăiu numai încet să acompanieze cântecul din depărtare, apoi tot mai tare, până-ce cânta din toată puterea sufletului seu visător. Erau niște accente dulci, foarte dulci și pline de foc, căre mi-se părea că le-am mai auzit...

— Ei, frate dragă, ce zici?... mă întrebă prietenul.

— Vieța-i o poveste.

Bill-A-Zam.

decat altul, cât — cum zice Românul — și flămând i-ai fi ascultat. Între toate musica lui Goji se perinda cu corul Bărgănașilor, cor compus numai din patru inși, dar care cântă atât de frumos și plăcut, încât abia târziu ne-am putut depărta și despărți unul de altul.

Din multele cântece cu care ne-au veselit bravii Bărgănași, însemn următoarele: „Blăstemul Românului“, „Răpirea Barsabiei“, „Ritul curge“, „Arașul“, „Martirul lui Lucaci“ etc. etc.

Deodată auzim pe Dr. Linu zicând tărieșor: „Să auzim pe Reteganul! Și se ridică un bărbat de statură mijlocie, cu o barbă completă galbenă, și ne rostește că provocat de amicului său Dr. Linu, nu ne poate refusa, deoarece-acei amilor nici-când nu refuză nimic, numai cât on. public, care a auzit toate atât de frumoase, se nu iee în nume de rău dacă el și cu această ocaziune nu ni-a puté spune decât o poveste. Și ni-a spus o poveste de 2 frați, între care un dușman a aruncat un pârteț despărțitor, dar ni-a spus-o așa, că l-am ascultat cu mare drag. Atâta am regretat și regret, că nu sînt stenograf să-mi însemnă toate toastele din acea seară, din care de bună-seamă al dlui Reteganul încă nu ar fi lipsit.

Ar fi și interesante astfel de toaste improvizate, dacă și-ar lua cineva osteneala a le scrie și publica; de multe-ori în astfel de momente vin omului idei atât de frumoase, și le predă așa de interesant, cât ar merita să fie cetite. Aceasta o zic de toate toastele ce se ridicară în acea seară.

La oarele 5 dimineața, în 22 l. c. ne-a deșteptat din somn musica pompierilor, care cutriera stradele cu marșul lui Mihaiu-Eroul. Pe la oarele 7 stradele erau pline de oaspeți sosiți din apropiere și departare. Iți era mai mare dragul a vedé atâta public ales adunat la un loc.

La oarele 8 am mers la frumoasa biserică parochială din opidul Năséud, unde se serví sfânta liturgie împreună cu parastas, pentru fericitul de pie memorie președinte George Barițiu. Actual serviciul divin îl conduse rev. domn Dr. Ioan Pop, vicar for. asistat de 6 din cei mai bravi preoți ai sei. La finea serviciului dl vicar Dr. Ioan Pop (în o scurtă dar frumoasă cuvântare în memoria fericitului de pie memorie George Barițiu.

La oarele 10 se începé ședința primă în sala pomposului gimnasiu român dii Năséud. Public era ca la 600 de persoane, inteligentă și popor. În galerie erau multe doamne și domnișoare.

Cuvântul de deschidere al președintelui e o istorie întreagă, la care răspunde rever. domn Dr. Ioan Pop, vicar for. în Năséud.

Apoi se citește raportul general al comitetului, despre activitatea sa în decursul anului expirat, se aleg trei comisuni: una pentru examinarea raportului general de 3 membri, alta pentru examinarea raționinului pro 1892 și a proiectului de buget pro 1894, și o comisiune de 3, pentru încassarea de taxe dela membrii vechi și dela cei care se vor înscrie de nou. Lungă aceste 3 comisuni de 3 se mai exmte o comisiune de 9, care se studiază și combineze prin ce persoane demne ar fi de a se umplé locurile vacante în comitetul central.

După acestea ședința se suspendă pe câteva minute, și după re deschidere își face raportul comisiunea de înscrieri, de unde se vede că s-au încassat aproape la 600 fl.

La 2 oare ședința I. se închide și public se duce la banchetul ce s'a ținut în spațioasa sală de gimnastică a gimnasiului român din opidul Năséud. La banchet au participat cam 140 de persoane, și ceea-ce rar se întâmplă la banchete, toți participanții au fost prea mulțumiți atât cu mâncările și beuturile, cât și cu musica. Biletele oficiale au fost împărțite cu multă generozitate de Pușcariu a toastat pentru Măiestatea Sa preabunul și preagrațiosul nostru Monarch; apoi au toastat domni: Dr. Ioan Pop, vicar, Ioan Ciocan, dir. gimn., Dr. Bunea, Ioan Papiu, vicecomite, Dr. Gerasim Domide, Dr. Hosszu și Nicolau Goroiu. Dar' culmea toastelor a fost poesia-toast improvizată și cetită de secretarul general dl Z. Boiu, într-o onoare Năséudului. Regret mult că n'am putut-o scrie; de eram preparat însé, acum v'o dam per extensum, furată, vezi bine, cu condeiu, că așa o cetia de frumos cât o puteam scrie în voea cea bună. Când erau însé aplausele mai mari, mi-am scris repede din câteva locuri câte un fragment, de exemplu:

Barbarii vin, barbarii trec, Românul mi-i pe-trece,
Și unde unul a căzut, răsăr în locu-i zec.

Și înfruntă ordele ce vin s'aducă morți și ciume,
Și Someșeni și Borgoveni în sbor își fac re-nume.

La toți dușmanii cunoscuți „Românii de de-partă“,
Cu sângele de-erou roșesc câmpiile lui Marte.

Vé puteți închipui aplausele!

La oarele 4^{1/2} ne-am depărta dela banchet. Era atât de frumos pe afară, cât mai mare ne era dragul a ne preumbra.

Seara musica pompierilor și corul plugarilor din Năséud, care a cântat și la liturgie, *) fac serenadă vicepreședintelui, apoi musica cutrieră cântând stradele principale. După mai multe preumbări oaspeții parte merg la cuartire, parte intră în hotel „Rahova“, unde mai petrec împreună câteva oare în voe bună și apoi merg la odichnă, ca dimineața în 22 Octomvrie la oarele 9 să poată începe ședința a doua.

Așa a și fost. S'a deschis ședința, s'a verificat procesul verbal al ședinței I. s'a ascultat raportul comisiunilor exmisse și s'au ales prin aclamațiuni:

Președinte al „Asociațiunii“ II. Sa dl Ioan M. Moldovan, vicar capitar în Blaj, cassar dl Leontin Simonescu, și secretar al II-lea dl Ioan Pop Reteganul.

Adunarea generală pentru anul viitor e invitată la Sebeșul-săsesc.

Telegrame au sosit 12 și adecă:

Dela Exceleția Sa părintele Miron Romanul, metropolit în Sibiu; dela corpal profesorilor din Blaj; dela redacția „Telegrafului Român“ din Sibiu; dela dl George Pop de Basești: dela membrii din Deva și jur; dela Panciova; dela Leșu, dela dl Voilean din Sibiu; dela dl Bozga din Bărgău; din București; din Brăila și din Reghinul-săsesc.

Era s'e uit o neplăcere ce era să îndurăm: venise vice-comite comitatului Bistrița-Năséud cu pretensiunea, înainte de începerea ședinței prime, ca disertățiunile să li-le dee d-sale spre cetire și numai dacă d-sa le-a afla de bune să le dee spre cetire disertantilor. Acum s'e văzut năcăz! Cercat-au domni v.-președintele Dr. Pușcariu, Ciocan, Tripon și-i demustre că una ca aceea nu se poate, că-i în contra statutelor, că presiuni la răspunderea, că câte toate, dar' dl vice-comite o mfnă numai din „hiszem“ și „sajnálom“, dar' nu ceda. Atunci păși la mijloc dl Parteni Cosma și-i spuse verde: doară poștești să 'ți-o dăm chiar tradusă ungurește? De 25 ani practisăm toate în sensul statutelor întărite de locurile mai înainte: în Dej a fost chiar Bănyfi present la adunare și așa ceva n'a pofit ce poștești d-ta, noi răspundem despre conținutul disertățiunilor, dacă însé nu abstai dela pretensiune, atunci poftim și oprește ținerea adunării că noi censuri niméru nu sîntem dispuși a da disertățiunile literare științifice ce ni-s'a încredințat și pe care le-a adăf de cum se cade... În fine dl vice-comite se miuiă și abstă dela pretensiunea de mai sus.

Disertățiuni s'au prezentat 2, una a dlui medic Stoica despre apă și alta a dlui Bașota despre rezultatul învingerilor Românilor asupra Dacilor. Aceasta a dlui Bașota s'a cetit de însuși autorul și se va publica în „Transilvania“ împreună cu a dlui Stoica, care însé nu s'a putut ceti fiind timpul înaintat. Foarte frumoasă fu disertățiunea dlui Bașota și fu des întreruptă de vii aclamațiuni.

În 23 seara acomodat programului festivităților s'a ținut balul. Ar fi un lucru prea greu să descriu cu cât de puțină fidelitate cele văzute toate în acea plăcută seară. Vor fi fost la bal peste 240 persoane. Sexul frumos a fost reprezentat prin multe gentile doamne și domnișoare, care purtau cu fală costumul național românesc. După-cum 'mi-se spusese, gentila domnișoară Sabina Duca, fiica directorului dela școala fundațională din Borgo-Prund a câștigat premiul „Asociațiunii“ deșpt pentru cel mai original costum românesc, ca vestmânt făcut prin osteneala proprie. Am putut nota prin fugă numele câtorva răpitoare doamne din Bistrița, doamna Estira Neetic, Ranta, Szilasi, Laura Ciuta, d-na Dr. Monda și d-na Hanganuț, Candele, Popescu, Dan, Dologa de pe valea Bărgăului și multe altele de pe Someșul-de-sus și jos.

Asemenea au participat la balul din Năséud mai toate doamnelor. Domnișoare câte stele, care de care mai fermecătoare. Balul a fost tare animat, ceea-ce documentează și ceea împrejurare, că numai dimineața s'a aflat sfinșitul.

În pnaus 13 tineri au prezentat între aplausele frenetice ale publicului jocurile tradiționale „Călușerul“ și „Bătuta“. În credință că peste tot decursul balului, care în toată puterea cuvântului a reușit splendid, veți primi un raport mai amănunțat — sfinșesc povestea.

„Pester Correspondenz“ și reforma electorală.

Sub titlul „Austria și Ungaria“ publică în „Pester Correspondenz“, un patriot maghiar, care locuiește în Viena, un articol, din care extragem următoarele:

„Gouverner c'est prévoir“. (A guverna este a prevedé.) Cu aceste cuvinte

*) Studenții gimnasiali nu au cor? da-xă da, de ce nu s'a produs acela barm în biserică?

începe „patriotul maghiar“. Apoi spune, că Austria se află în deplină crică, al cărei efect se va simți și în Ungaria, „căci riul Leitha nu e atât de lat și de adund, încât să nu treacă această mișcare și în Ungaria“.

„Un stat atât de liberal și democrat (Perfect de liberal și democrat! Red. „Trib.“) cum e Ungaria nu se poate exclude principiar de această idee liberal-democratică și legislațiunea mai curénd sau mai târziu se va vedé moralește constrinsă, ca să prevină necesitățile în această direcțiune, mai înainte ca aceasta să se exprime prin putere fisică. „Gouverner c'est prévoir“. Voeste națiunea maghiară, voeste națiunea conducătoare să apere statul de sguduiri, după-cum este actualmente amenințată Austria...

„Întregul complex al reformelor puse la ordinele zilei în anii din urmă, trebuie prefăcut în legi energice și în vigoare, întreaga administrație a statului trebuie așa zicénd pusă pe picior de rășboiu, astfel ca Ungaria fără frică să poată oferi pe bazele cele mai largi dreptul electoral... Prin urmare trebuie ca să înceteze momentan certele de drept public, precum și aspirațiunile, subtilitățile și subiectivitățile, pentru care se ceartă acum partidele politice din Ungaria, toți partisanii ideii de stat maghiar trebuie să se unească, pentru-ca să se poată executa toate reformele care servesc acestei ideii de stat precum: reformele politice bisericéști, administrative ș. a.

„Votul universal și ca antecesor al acestuia egalitatea și scăderea censului în întreaga Ungarie, mai curénd sau mai târziu, dar' mai bine mai curénd decât mai târziu, vor sili și pe Ungaria la această eventualitate, ce nu se poate evita. Față cu aceasta fac cătră patrioții mei cerința politică să părăsească platforma partidelor actuale: „liberal, național, independent“ și să-și strângă rîndurile, pentru-ca să pună baza unei politice practice național-liberale. Ce ar fi urmarea unor alegiri curate, egale și pe baza cunoășterii, scrierii și cetirii, și să zicem pe baza unui cens direct de 5 fl.? Ar fi rezultatul, că poate ar ajunge în cameră 30 sau cel mult 60 deputați, care nu vor fi fideli ideii de stat maghiar sau chiar urmărind tendențe centrifugale. Ce vor face acești 30, 60 sau chiar 100 de deputați față cu un partid unitar de 300—400 de deputați, care în cu încredere neclintită la idea de stat maghiar. Asemenea și în casa magnaților, ce vor face trei până în patru voturi ale prelaților ortodocși“.

„Patriotul“ zice mai departe, că actualmente nu poate fi vorba de alegeri curate, pentru-că partidele maghiare se ceartă între ele.

Apoi încheie astfel:

„Așadar: Concentrarea în jurul ideii de stat maghiar, apoi din propria inițiativă a merge înainte pe calea progresului și în privința dreptului electoral cu liberalism, cavalerism și cu vitejie, după-cum se cuvine națiunii maghiare. Aceasta poate să aducă numai binecuvântare și poate consolida Ungarin și maghiarismul. „Gouverner c'est prévoir“.

„Ademeniri și promisiuni deșerte!“

Din parlamentul austriac.

În ședința dela 23 c. a camerei austriace s'a început prima cetire a proiectului de lege despre reforma electorală. Ședința a fost una dintre cele mai bine cercetate. Încă înainte de deschidere deputații își ocupaseră deja locurile, în vreme-ce culoarele erau înțesate de mulțimea curioșilor care așteptau cu cea mai mare încordare deschiderea ședinței. Ministrii erau deasemenea toți prezenți, afară de cel de agricultură, care e bolnav. În fine ședința se deschide și camera, după rezolvarea câtorva afaceri mai mărunte, între care alegerea comisiunii pentru ordonauțele privitoare la starea excepțională, procede la cetirea proiectului de lege despre reforma electorală. Cuntele Taaffe introduce cetirea cu următoarea declarațiune:

Din incidentul primei cetiri a proiectului de lege despre întregirea resp. modificarea legii electorale, prezentat de curénd camerei, guvernul are onorul a face următoarea declarațiune: Când în lunile după amnarea finalului Reichsrath guvernul ces. reg. s'a ocupat cu programul sesiunii parlamentare de toamnă și de iarnă, nu a putut prevedé, că numeroasele propuneri privitoare la reforma electorală, emanate din inițiativa casei, vor forma poate în timpul cel mai apropiat obiectul unei debateri parlamentare. De sine înțeles că atunci ar fi trebuit ca și guvernul să-și precizeze în mod clar și neferdois pozițiunea sa față cu cesțiunea reformei electorale. Dar' nu singur acest prilej, ci diferitele incidente ce s'au observat cu îngrjire în decursul anilor din urmă pe terenul vieții publice, în lăuntrul statului ca și în afară, au impus guvernului, ca

în această gravă și importantă cesțiune să iee însuși inițiativa și prin un proiect de lege formulat să dee expresiune în fața legislativei vederilor sale principiiale. Deja din această schițare a istoriei nașterii proiectului de lege poate înțelege înalta casă, că guvernul nu a nutrit astfel de tendențe, care ar fi fost îndreptate contra unei clase a poporațiunii sau a unui partid politic, și că acest proiect de lege, a cărui prezentare a prilejuit-o motive generale de natură publică, nu e a se privi ca o măsură, la care s'ar fi decis guvernul ces. reg. sub presiunea unor factori exteriori. Proiectul guvernului, care ține strins la bazele constituțiunii existente (contraziceri și răsese în stânga), după-cum am avut onoare să declar deja la 10 Octomvrie în această casă, să exprime ideii conducătoare: „Tutor acelor, care-și împlinesc în modul precis de lege datorințele lor de civi ai statului să li-se dee puțința de a participa la vieața politică prin exercierearea dreptului electoral“. Această idee fundamentală a proiectului, care a ținut la lărgirea posibilă a dreptului electoral, guvernul ces. reg. o consideră de un postulat al resoanelor de stat, deoarece-cum numai prin lărgirea la timp și coreșpunzătoare a dreptului electoral se pot înlătura eficace și durabil acele mari și grave pericole, care amenință societatea cetățenilor și prin asta întreagă ordinea publică din partea elementelor populului lipsite până acum politicește de drepturi. De aceea, deși cele trei cluburi mari ale acestei camere în declarațiunile lor publicate de curénd au protestat deja în contra proiectului guvernului, guvernul persistă pe lângă idea fundamentală ce am expomat. Guvernul ces. reg. exprimă todată convingerea, că — presupunénd chiar o unire principiară asupra lărgirii propuse de guvern a dreptului electoral — chiar și pe lângă scutirea raporturilor de drept politice existente va isbuti, cu concursul casei, să găsească calea care duce la realizarea scopului indicat de guvern. La această expunere a vederilor sale crede guvernul că se va puté mărgini la prima cetire a tuturor propunerilor privitoare la reforma electorală.

Cestiunea naționalităților și administrațiunea.

„Bud. Corr.“ aduce un comunicat tendinșos despre congregațiunea comitatensă din Caraș-Severin și discursul dlui C. Brediceanu. Eată textul: În urma interesului celui mare cu care se ocupă opiniunea publică astăzi mai mult ca altă-dată cu cesțiunea naționalităților ne-am îngrjit ca să primim din toate regiunile raporturi speciale despre enunțațiunile ce le fac ici colo în locuri publice singularității conducători ai naționalităților. Aflăm de interesantă vorbirea lui Brediceanu rostită în decursul debaterii asupra raportului comiteului-suprem. Brediceanu a zis următoarele: „Eu aflu starea administrațiunii între împrejurările date de mulțumitoare, aici deși ceea care stau în fruntea comitatului nu sînt Români, totuși sîntem din acest comitat, ne cunoăștem, am crescut laolaltă și ne înțelegem, și când e vorba de susținerea ordinii și păcii totdeauna pot conta la noi. Despre aceea ca noi să fim cu administrațiunea pe deplin mulțumiți nici vorbă nu poate fi; ca administrațiunea să fie pe placul nostru trebuie să fie limba de manipulare cea română și noi pretindem o astfel de administrațiune, care să aibă sens pentru românime. Noi vedem năcăzul în organizațiunea de astăzi a comitatelor, care ne aduce în pozițiunea de nu putem sta față în față. Voiți să rezolvați cesțiunea naționalităților fără de noi — absurditate, și adecă așa să se resolve, ca să învătăm ungurește, ei, asta n'ar fi năcăz, învătăm și vorbim ungurește și se se salarizeze învătătorii și preoții nostri mai bine, ca să-i contopească în societatea maghiară; se poate ca unii să se lase seduși, eu însé nu-mi părășesc naționalitatea... mai bine merg la Nr. 1“.

Rușii în Paris.

La banchetul dat în ministerul de rășboiu, toastă admiralul Avelane pentru armata franceză și pentru vitejii ei conducători, pentru acea armată, în care vitejia și eroismul sînt virtuți tradiționale. Ambasadorul Mohrenheim zise, că acest toast îl îmăbucură, dar' el adaugă, că generali Chanzy, Lefeo și Appert au contribuit mult la formarea amicitiei între Rusia și Franca.

După aceea oaspeții se duseră în școala militară, unde generalul Saussier îi primi cu o alocuțiune, vizitar și apoi carousselul militar. Afueața publicului era imensă. Oaspeții fură salutați cu cântarea imnului rusesc, pe când musicile militare intonau marseillaiza. Exercițiile militare au fost grandioase. S'a format și inelul maltens, precum și alte lupte. Sărbaria se termină cu o defilare înaintea președintelui Carnot. Strigăte însuflețite de: „Vive la Russie!“ „Vive la France!“ Mul-

țimea făcú ovațiuni lui Carnot și oficerilor ruși.

Admiralul Avelane însoțit de oficerii sei luară parte după aceea la festivitatea nautică.

În numeroase gimnasii de elevi și eleve din Petersburg au sosit o mulțime de epistole și de cărți postale din Franca, în care elevii francezi salută cu cuvinte entusiaste pe colegii și colegele lor din Rusia. Între acestea sînt și multe poesii.

La prânzul de gală de pe câmpul lui Marte nu se ținú nici un toast. Președintele Carnot și admiralul Avelane ciocniră cu păharele și exclamară: „Trăească Franca, trăească Rusia!“

Îlluminațiunea bulevardelor, a pieței operei și a stradelor învecinate a fost grandioasă. Edificiile străluciau într'o lumină feerică. Afueața publicului a fost mare.

În Paris s'a deschis o subscripțiune publică pentru ridicarea pe câmpul lui Marte a unui mare monument în amintirea alianței ruso-franceze. Într'o singură zi s'au adunat 50.000 franci.

Înmormântarea maresăului Mac-Mahon.

Conductul funebru al maresăului Mac-Mahon s'a format lungă biserica Madelenei. Când fu ridicat sicriul, ministrul-președinte Dupuy și ministrul de rășboiu generalul Loisillon își ținură vorbirile lor, după terminarea căror sicriul fu așezat pe un car funebru tras de șese cai. Pe mai multe care se aflau numeroase cununii. Cununa împératului Germaniei era din ramuri verzii, cu inițiala W, apoi cununa reginei Angliei, a prințului de Wales, a escadreii rusești, a regelui Italiei avea inscripțiunea „Umberto I., regele Italiei, maresăului Mac-Mahon, duce de Magenta“. După carul funebru pășiau membrii familiei, ambasadorii și delegații speciali în mare ținută, apoi oficerii ruși și deputațiunile civile și militare. Mulțimea era tăcută și serioasă.

Ceremonia în domul Invalizilor a fost sublimă. Biserica era îmbrăcată în negru și decorată cu panere, pe care se aflau scrise numele bătléilor, la care a luat parte maresăul. Ceremonia o săvîrși arhiepiscopul de Paris. Între cei prezenți se afla și ultimul maresă al Franței, Canrobert, în mare ținută. Trupele defilară înaintea sicriului, care fu apoi depus în criptă.

Mulțimea, care forma spalier, era în număr de peste un milion.

Maresăul Canrobert fu salutat după săvîrșirea ceremoniei funebre, de cătră fiii maresăului Mac-Mahon, de oficerii francezi și ruși, de cătră deputații invalizilor din rășboiul crimeic și de preutul din Magenta. Mulțimea salută cu respect pe Canrobert.

Ambii fii ai lui Mac-Mahon se duseră apoi în palatul de Elysée pentru-ca să mulțimească președintelui Carnot, atât în numele lor, cât și al mamei lor.

Ministrul-președinte Dupuy în vorbirea sa accentuă caracterul și importanța lui Mac-Mahon, ca cetățean, bărbat de stat și fost președinte al republicii, care 'și-a împlinit cu lealitate datorințele sale. Mac-Mahon a fost un mare Francez, a cărui lealitate a fost recunoscută de amici și inimici pe atâtea câmpuri de luptă. Maresăul a salutat cu bucurie festivitățile arangiate în onoarea escadreii rusești, care astăzi au fost întrerupte pentru-ca să se facă ultimele onoruri maresăului Mac-Mahon: „Depunénd“, încheie ministrul-președinte, „rămășițele pămênțești ale maresăului între cei viteji și bravi, al căror imitator zelos a fost dînsul, dovedim noi și amicii nostri oaspeți că republica franceză știe să se țină deasupra mișcărilor de partid și să venerze sanctuarul patriei. Luându-ne adio dela Mac-Mahon vom urma devisa sa: „Tot pentru patrie!“ Tot pentru Franca!“

Ministrul-general Loisillon accentuă meritele militare ale răsopatulului, vitejia sa la asaltul asupra Malacofului și în lupta dela Magenta.

CRONICĂ

Din cauza sfinței sărbători de măné numărul proximal „Tribunei“ va aparé numai Vineri seara.

Jurământul în armată. „Armeé Verordnungsblatt“ publică o decisiune Preamaltă, după care jurământul în armată, care până acum se făcea fără nici o ceremonie, li-se va da un caracter mai solemn. Până acum recruților asentați li-se cetia simplu formula jurământului cu prilejul asentării și cu aceasta trebuia era rezolvată. Pe viitor recruții vor trebui să facă un al doilea jurament și anume la 1 Noemvrie. Jurământul se va face sub cerul liber. Întreagă garnisoana în paradă cu musica în frunte va fi dusă pe locul de exercițiu, unde se va ținé un serviciu divin, după care va urma depunerea jurământului în fața corpului oficerilor și a generalilor.

Portretele președinților „Asociațunii”. Comitetul „Asociațunii” a comandat portretele în pictură cu ulei ale președinților „Asociațunii” și anume: metropolitul Andrei baron de Șaguna, baronul Ladislav Vasile Pop, canonicul prepozit Timotei Ciupariu, Iacob Bologa și George Barițiu, și totodată a dispus scrierea biografiilor acestora.

Calea ferată Sibiu—Coșca-mică. Se aduce la cunoștința publică, că de ieri începând, până la o nouă dispoziție trenurile ce circulă între Sibiu și Coșca-mică nu se vor mai opri la halta nr. 25 dela Poarta-Ocnei.

Carantină desființată. În urma stingerii epidemiei de răpăcuță în comuna Stenea din ctul Târnavei-mari s'a desființat carantina decretată asupra acestei comune.

Un duel cu pistolul s'a dat la 22 c. în Odorheiu-săcesu între vicecomitele Ugron István și proprietarul Dr. Desider Gyarmathy. Causa duelului a fost o afacere veche personală. Glonțul lui Gyarmathy a străpuns surtucul și pantalonii lui Ugron. După duel adversarii s'au împăcat.

Mama regelui Carol al României, princesa de Hohenzollern 'și-a s'arbat Dumineca trecută la Sigmaringen a 80-a aniversare a vieții sale. Orașul a fost pavoasat. Augusta jubilară a primit o mulțime de telegrame atât din România cât și din străinătate.

Schimbări în diplomația română. Agentul diplomatic al României din Sofia, generalul de brigadă Alexandru Ghica a fost numit secretar general în ministerul de externe, iar în locul său a fost numit la Sofia consulul general din Budapeșta Papiniu. Șeful secțiunii politice din ministerul de externe, Balș a fost numit consul general în Budapeșta.

Convenția comercială între România și Germania s'a încheiat în 21 Octombrie la Berlin de către secretarul de stat Dr. Marschal și de Gr. Ghica, ambasadorul român la Berlin.

Din Bucovina. În cercul electoral Wiznic—Putila a fost ales deputat pentru dieta Bucovinei, marele proprietar Leon bar. de Vasilco.

Guvernul austro-ungar a interzis importul din România următoarelor obiecte: 1. Rufăria de corp usată și nespălată, hainele usate, obiectele de așternut usate. Aceste obiecte, ca bagaje de călători, vor fi supuse unei revizii medicale la granița sau la locul de destinație, sau la desinfecție. 2. Ștergetele. Sînt excluse dela această măsură: a) Zdrăncile presate prin forță idraulică strînsce cu cercuri de fier, destinate comerțului en gros, și purtînd marca constînd origina și autoritatea; b) resturi de stoffe noi provenind direct din filaturi, din țesături, din atelier de croitori și vîpsitori, lăna artificială (shoddy) și bucați noi de hîrtie. Transitul obiectelor excluse la import este permis în cazul când s'ar produce un certificat, constînd oficial că importățiunea sau transitul acestor obiecte este acordat în țeara limitrofă de destinație, cu condițiunea numai ca acele obiecte să fie închise în mod ermetic, astfel ca nici o manipulație să nu aibă loc în cursul transitului.

Calătoriile dlui Burada. Cetim în „Lupta” din București: Ne grăbim a anunța, că dl Teodor T. Burada, cunoscutul profesor dela conservatorul din Iași, s'a întors în țeară din călătoria ce a întreprins la Români din Bulgaria, Sârbia, Turcia și Valahia-moravă. D-sa a cercetat mai cu seamă pe Români din Valahia-moravă. Așteptăm cu nerăbdare ca dl Burada să ne dea cînd de curînd rezultatul cercetărilor sale despre acești frați ai noștri reslașiți și înstrăinați prin locuri atât de îndepărtate de noi. Deocamdată putem spune, că dl Burada pe lângă că a adunat o mulțime de obiceiuri la nașteri, fîmormentări, nunți, Anul-nou, povești, prognosticuri, poezii populare și mai multe instrumente de muzică și altele, că a stat prin acele localități, a făcut cunoscută și frumșea doinelor, horelor și cîntecelor noastre populare executându-le nu numai în concertele de binefacere ce le-a dat în Sofia pentru „Crucea-roșie bulgară”, în Valah-Măzerici, capitala Valahiei-morave, pentru studenții dela gimnaziul de acolo, în Vsetin, tot în Valahia-moravă, și în alte orașe, dar dl Burada ca profesor al conservatorului de muzică din Iași este cel dintîiu care ni-a făcut cunoscut și străinilor frumșea cîntecelor, a executat cîntecule noastre naționale și prin sate pe la casele locuitorilor. A cântat dl Burada în satele românești din Ardeal, Bănat, Crișana, Temișana, din Istria, din Gubernia Cherson (Rusia), din Macedonia, din Bithinia (Asia-mică) și în alte sate de prin alte locuri. Astfel profesorul dela conservatorul din Iași a arătat fraților noștri de peste tot locul frumoasele producțiuni ale poporului român liber.

Noul director al școlai normale Carol I. din București. Cetim în „Timpu” Anunțăm cu o deosebită plăcere că dl Ștefan Velovan, eminentul profesor și director al școlai pedagogice din Caransebeș, a fost chemat în București de ministrul instrucțiunii publice și este însărcinat cu direcțiunea școlai normale Carol I. și cu facerea cursului de pedagogie tot dela această școală. Dl inspector școlar I. Nenișescu a instalat Vineri pe dl Velovan în postul său.

Sare ieftină pentru economi. Cetim în „Gazeta Bucovinei”: În ședința dela 17 Octombrie a. c. a parlamentului s'a făcut o propunere, ca sarea al cărei preț s'a redus pentru economi, prin legea dela 30 Martie

1893, să înceapă a se vinde cu prima Ianuarie 1894. Propunerea se spriginește pe lipsa de nutreț, care se va simți mult în urma inundățiunilor și ploilor multe; dacă nu va interveni vinderea mai de vreme a sării se va periclită economia de vite în multe părți. Propunerea aceasta de importanță pentru Galizia, Boemia, Tirol, Bucovina etc. este subscrisă și de deputatul Eudoxiu br. Hormuzachi. Propunerea aceasta a fost dată în studiul comisiei budgetare. Aici a vorbit marelui Lupu pentru Bucovina și interesele ei. Comisia budgetară a primit propunerea, deși ministrul de finance nu-i era favorabil.

Asupra situației în Italia. Postul ministru Branca a rostit un discurs în fața alegătorilor sei la Vaylio (Basilicate). El a combătut cu energie sporierea imposibilă, zicînd că singura cale de salvare este o reducere cât de mare a cheltuelilor, între care cele ale armatei. Cel care va avea curajul să proclame în fața Europei prin fapte, ear' nu prin vorbe, că voește pacea, va reduce armamentele și va avea simpatile lumii civilizate și va modifica politica europeană.

Teatru. Aseară s'a reprezentat pentru prima-ora farsa: „Zwei glückliche Tage”, de Francisc de Schönthan și Gustav Kadelburg, în care a pășit pentru prima-ora directorul Bauer. Rolurile au fost bine interpretate. Cu deosebire directorul Bauer a fost des și călduros aplaudat. Sala teatrală a fost literalmente plină. Succesul a fost atât de mare încât piesa se va repeta astăzi.

VARIAȚII.

Titlurile țarului. Eată cele mai principale titluri pe care le posedă împăratul Rusiei:

Împăratul și monarhul tuturor Rușilor este între altele: rege al Kazanului, regele Poloniei, regele Siberiei, regele Chersonesului tauric (Crimeei), regele Georgiei, senior de Pskov, mare duce de Smolensk, de Lituania, de Volhynia, de Podolia și de Finlanda; duce de Irlanda, de Lifflanda de Curlanda, și de Saugiața, de Biolosk, de Corelia, de Twer, de Tougur, de Perm, de Viatka și de alte locuri; senior și mare duce al novelor ținuturi nixonice și de Tchernihov, de Riazan, de Polosk, de Rostov, de Iaroslav etc. etc., prinț al tuturor regiunilor boreale, senior al țărilor iberice, cartalinice și cavardinice; moștenitor, senior și curcitor al țării prinților georgieni, gorice și altele; senior al Turchestanului; moștenitor al Norvegiei, duce de Schleswig, de Holstein, de Stormarn, de Ditmarsen, de Oldenburg etc.

Din public.*)

Mulțumită publică.

Redactorul „Familiei” domnul Iosif Vulcan în luna trecută a dăruit pe seama școlai noastre normale mai multe cărți didactice, ca acele cărți se se păstreze în biblioteca noastră în interesul și folosul tinerilor care vor frecventa aceste școlae. În conferința didactică ținută la 10 Iunie, s'a decis de corpul profesoral cu directorul în frunte, a 'i-se mulțumi pe calea acestei foi. Deci nuntul domn, care încă și astăzi se interesează de înflorirea mlădițelor românești, primească mulțumita noastră publică pentru donațiunile mai sus amintite.

Oradea-mare, 20 Iulie 1893.

Grigoriu Torsan, ordinarul clasei a II-a.

* Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”.

Budapeșta, 25 Octombrie n. Comite-suprem al comitatului Pressburg a fost numit comite-suprem al comitatului Trencin, Szalavszky.

Viena, 25 Octombrie n. Camera nu va ține mîne ședință din cauză, că mîne se va ține ședința comisiei stării excepționale. Discursul contelui Henwarth, prin care a respins în mod brusc reforma electorală, a făcut o adnăcă impresiune. Discursul contelui Stadnicki a produs rea impresiune. În clubul polon va declara astăzi Szczepanovsky, că Stadnicki nu a vorbit în numele clubului polon.

Berlin, 25 Octombrie n. Arhiducele Albrecht a fost primit de familia imperială cu cele mai onoruri militare. Arhiducele s'a dus apoi însoțit de împăratul la Potsdam, unde a fost primit de împărăteasa.

Bibliografie.

A apărut! „Dor și jală”, poezii de D. Voniga cu o prefață de Ioan Russu Șirianiul. Giula, 1893. Editura autorului.

A apărut: „Carte de cetire” pentru clasa I. și II. gimnazială și reală; seminare pedagogice și școlae superioare de fete, de Ioan Popea. Edițiunea III, din nou prelucrată. Brașov. Editura lui N. I. Ciurcu.

A apărut: Catechism pentru învățămîntul religiunii dreptcredinoase-răsăritene în școlaele primare de Moise Toma. Edițiunea VI. prelucrată de Simeon Popescu. Editura erezilor lui Moise Toma. Sibiu, 1893. Tipografia arhiepiscopaleasă.

A apărut: Elemente din Biblie și din Istoria bisericească pentru școlaele populare române de Iosif Aron, învățător. Editura librăriei Ciurcu. Brașov, 1893.

A apărut: In plasă, In băltă, Cale grea, La coadă, La cărcăma lui Tiriplic. Schițe de Ioan C. Panțu. Editura librăriei Ciurcu. Brașov, 1893.

A apărut: „Istoria Universală” pentru școlaele secundare. De Vasile Goldiș, profesor. Volumul II. Evul mediu. Cu 70 de ilustrațiuni. Editura librăriei Nicolae I. Ciurcu, Brașov. 1893.

A apărut: Catechismul religiunii ortodoxe-răsăritene pentru școlaele populare de Dr. Petru Barbu. Admisă ca manual de propuneri, până acum de venerabilul consistor diocesanal Arad. Caransebeș, 1893, tiparul tipografiei și librăriei diocesane.

A apărut: Aritmetică pentru școlaele populare, de F. E. Lurz. Tradusă de un învățător după a 9-a ediție germană. Anul I. și II. de școală. Numerii dela 1—10, 10—20 și 20—100. Brașov, 1894. Editura librăriei H. Zeidner.

A apărut: Conferință publică, ținută în sala teatrală din Buzău în ziua de 27 Iunie 1893, de domnul Brănzeu, student universitar. Buzău, 1893. Tipografia Al. Georgescu.

A apărut: Industria indigenă și Comerțul exterior urmare la forțele productive ale României, Conferință făcută de societatea geografică română la 15 Martie 1893, de I. I. Naciian, profesor de economie politică la școlaele de arhitectură din București, membru al societății de economie politică și al societății de statistică din Paris. Extras din Buletinul societății geografice. Trim. I și II. 1893. București, 1893. Librăria Socce și Cia, Calea Victoriei nr. 21.

Călimdarul zilei.

13/25 Oct. 1893.

Iulian: (+) Cuv. Paraschiva. Gregorian: Amand. Soarele: răsare 6.46 apune 4.40

Buletin meteorologic.

Sibiu, 25 Oct. n. 10 oare dimineața.

Table with 5 columns: Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 727.5), Temperatura după Celsius, Maximul și minimul de temperatură, Direcția vîntului. Observat: 733.0, -6.8, +2.8, +10.4+41, NV

Din țeară 19 Oct. n. 8 oare dimineața.

Table with 5 columns: Stațiunile, Presiunea atmosf. în mm., Temperatura Celsius, Vîntul direcția, tăria. Budapeșta: 757, +12.2, W, -; Sătmar: 758, +10.6, SV, 1; Cluj: 765, + 8.6, -, -; Orșova: -, + 0.4, N, 1; Arad: 766, + 13.7, SO, 8; Panciova: 766, + 12.5, NO, 1

Sosiți în Sibiu.

La 25 Octombrie n.

Hotel „Neurivher”. Laban, inspector-suprem, din Budapeșta; Rosenberg, din Budapeșta; Latinak și Heinze, din Vienna, pelerini. Pongracz, cu soția și Kremer, inginer, din Cluj.

Teatru orășenesc.

Joi, în 26 Octombrie n. 1893:

„ULTIMO”

Comedia în 5 acte d. Moser.

Economie.

Conferința monetară. Un ziar financiar din Paris dă informațiile următoare asupra lucrărilor conferinței monetare:

Lunia trecută a avut loc la ministerul de finance intrunirea delegațiilor conferinței monetare provocată de guvernul italian în scopul de a statua asupra propunerii sale de a naționalisa moneda sa divisionară, adică de a se hotărî ca piesele de 2 franci, de 1 și de 55 centime purtînd efigia Italiei să nu mai fie permise în viitor de casele publice ale celorlalte țări din uniunea latină.

Francia este reprezentată la această conferință de dl Bredif, directorul general al mișcării fondurilor, și de dl Foville, directorul statisticeii la ministrul de finance. Italia a trimis ca delegați pe dl Zeppa, deputat, și pe dl Rentris, reprezentantul seu din Bruxella.

Dl Roy, president de cameră la curtea de compturi a fost ales președinte. Conferința s'a arătat în principiu favorabilă cererii Italiei, condițiunile însă de repatrierea monetelor divisionare ale acestei puteri ca și modul de execuțiune, a rămas să se determine mai în urmă. Aprobarea parlamentului francez a fost formal rezervată.

Se mai poate aaduga că toți delegații sînt de acord asupra naționalisării monetei divisionare italiene, pe cînd pentru celelalte monete doresc statuquo.

Pe de altă parte Italia ar fi dispusă a retrage pentru moment emisiunea sa de 30 milioane franci hîrtie în urma protestării Elveției și Belgiei. În genere însă dispozițiile sînt favorabile Italiei. Cestiunea piesei de 5 franci va fi cu îngrijire înlăturată.

Laender-Bank. Mai multe ziare s'au grăbit a anunța că Laender-Bank suferă pierderi serioase din cauza urcării constante a agiului și a deprecierei cursurilor care impiedecă pe grupul Rotschild de a plasa cele 52 milioane fiorini rentă aur ce ar fi luat ferm dela cele două ministere de finance, în primăvara trecută. Această știre e departe de a răspunde cu adevărul, zice „l'Echo de Vienne”, deoarece nu poate fi în nici un caz cestiune de pierderi din capitalul indicat. Este adevărat că Laender-Bank este interesată la operațiunile grupului Rotschild. Dar pierderea care rezultă până acum pentru acest grup din luarea ferm a celor 52 milioane de care e vorba se urcă la 2 1/2% aproape. Ceea-ce reprezintă o pierdere totală de 1,300,000 fiorini în aur adică 1,625,000 fiorini valoare austriacă. Participarea lui Laender-Bank fiind fixată la 4% pierderea încercată de această bancă n'ar depăși dar' decât fiorini 65,000.

Prețul mărfurilor

Tîrgul de rîmători în Steinbruch în 23 Oct. n. s'au notat: ungurești bătrîni gri — cr. pînă — cr., de mijloc — cr. pînă — cr., ungurești gri tineri 45.— cr. pînă 46.— cr., de mijloc 46.— cr. pînă 46 1/2 cr., ușori 47.— cr. pînă 48.— cr., marfă țerănească grea 43.— cr. pînă 44.— cr., de mijloc 45.— cr. pînă 45 1/2 cr., ușoară 46.— cr. pînă 48.— cr., românești, de Bakony, gri — cr. pînă — cr., transito gri — cr. pînă — cr., transito de mijloc — cr. pînă — cr., transito ușori — cr. pînă — cr., transito sîr bești gri 43 1/2 cr. pînă 44 1/2 cr., transito de mijloc 43 1/2 cr. pînă 44 1/2 cr., transito ușori 41 1/2 pînă cr. 42 1/2 cr.

„The Gresham”.

Din „Controle”, organul internațional în materie de asigurări, finanțe și de bancă extragem sub nr 90 dto. Viena 1 Martie 1893, afară de un articol fulminant îndreptat contra societăților americane de asigurare pe viață; sub titlu „Societatea de asigurare pe viață Gresham” următoarele: „Gresham-ul” face progrese tot mai mari în Austria și aceasta se poate privi drept o dovadă despre gestiunea foarte solidă a afacerilor sale. Activitatea ei în Austria, care se întemeiază de ani de zile pe cea mai mare onestitate, 'i-a câștigat în grad înalt respectul și încrederea. ceea-ce în vederea concurenței fără margini, existentă actualmente trebuie cu atât mai mult prețuită. „Gresham” se simte în Austro-Ungaria atât de bine ca acasă, și are toată dreptatea, deoarece ea participă în măsură mare la promovarea și dezvoltarea sistemului de asigurare austriac și a rămas totdeauna credincioasă principiilor de a urma maximelor strict solide. După informațiunile ce ni am căștigat, la filialele societății de asigurare pe viață „Gresham” s'au înaintat în anul expirat 5982 de propuneri pe însemnata sumă de asigurare 19,814,900 fl. și în urma aceasta venitul anual al premilor se urcă probabil la peste trei milioane fiorini, de sigur o dovadă eclatantă pentru încrederea, pe care publicul asigurat, cu toate că cele tendențioase, ce păstrează acestui institut demult acreditat. Ne folosim cu plăcere de prilej a constata faptul acesta [2377] 2—3

Bursa de mărfuri din Budapeșta dela 23 Oct. n. 1893.

Table with multiple columns: Sămînta, Călușăria per Hect., Prețul per 100 chilogr. dela, pînă, Călușăria per Hect., Prețul per 100 chilo. dela, pînă. Includes rows for Grâu, Măsuță, and other commodities.

Cursul pieței din Sibiu.

Table with 2 columns: Hartie-monetă română, Lire turcești, Ruble rusești, Cump. 9.98 vînd. 9.98, 11.30 11.40, 10.05 10.12, 1.31 1.30

Bursa de Budapeșta.

Table with 2 columns: Renta de aur ung., Împrumutul căilor ferate ung., Obligățiunile desp. regaliilor, etc. Includes various financial instruments and their values.

Bursa de Viena.

Table with 2 columns: Renta de aur ung. 6%, Renta de aur ung. 4%, Renta de aur ung. 5%, etc. Includes exchange rates and interest rates.

Bursa de Buouresci.

Table with 3 columns: Din 4 Oct. v. — 4 oare p. m., Cassa, Ultime. Includes various market data and exchange rates.

Redactor responsabil: Corneli Scurtu.

Spre binevoitoare luare aminte!

Subscrisul îmi iau voie a aduce cu toată onoarea la cunoștința p. t. public, că cu 1 Octomvrie n. a. c. mi-am mutat locuința dela numărul 31 tot în

Strada Măcelarilor Nr. 37,

și ca în trecut așa și acum efectuează tot felul de încălțăminte pentru domni, dame și copii, precum și tot soiul de reparaturi, cu

prețurile cele mai moderate

oferind totodată, spre mulțumirea tuturor, marfă solidă și prompt executată.

În speranță, că p. t. public îmi va oferi binevoitorul concurs, rămân Sibiu, în Octomvrie 1893.

Cu distinsă stimă

Constantin Dragoș,
pantofar.

[2248] 5-6

INSTITUT TIPOGRAFIC în SIBIU.

A eșit de sub tipar:

Călimdarul Poporului

pe anul comun

1894.

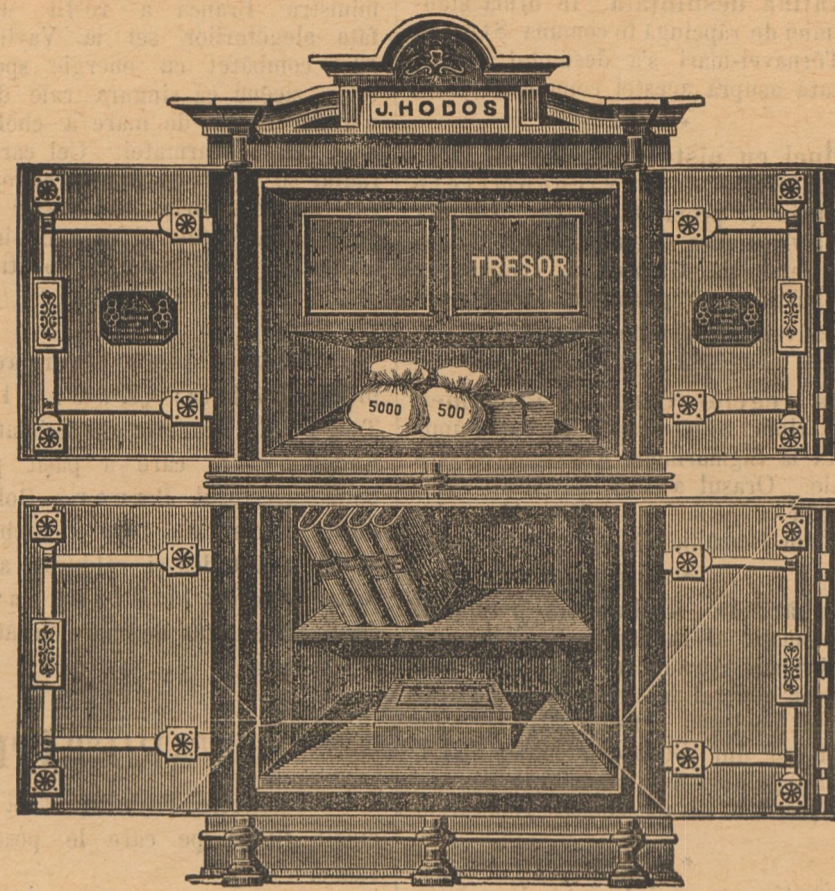

Cuprinsul: Călimdarul astronomic și bisericesc, cu povești economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1894. — Genealogia domnitorilor europeni. — Posta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile nouă și vechi. — Scara timbrelor. — Autoritățile bisericesti române din Ungaria și Transilvania. — „Naufragiul”. — Novela de Enrie Castell-nuovo. Tradusă de Ioan Russu Șirianul. — „Episootia”. (Din scrierea lui Anton Bacalbașa: Moș-Teacă din casarmă). — *Economic*: Cum ne putem ajuta când ne amenință lipsa de nutreț și de paie; Despre altoirea viței de viie; Floarea soarelui, o minunăție plantă pentru producerea de ulei. — *Poesii*: „Plugul blăstemat”, de V. Alexandri; „Traiul când ți-se urește”, de G. Coșbuc; „Gornistul dela Grivița”, de Ioan Nenișescu; „Patriei Românilor”, de G. Murnu; „Vulpea și racii”. — Fabulă, de Tr. I. Magier; „Vulturul și Teranul”. — Anecdota, de C. B. Ceahor; „Ghicitori”, de V. Simiganoșchi; „Defăimătorul”. (Character), de Paris Mumuleanu. — *Partea hazlie*: Tăierul cu două fețe, de Anton Pan; Sămënța de sare. — Tîrgurile din Ardeal, Ungaria, Bucovina și România. — Inserate.

Numai 20 cr. exemplarul.

Primul Român fabricant de casse în monarchia austro-ungară

IOAN HODOS

și recomandă

cassele și casetele sale de fier

pentru păstrat de bani și hârtii de valoare

sigure contra focului și spargerii

de diferite mărimi și forme cu prețuri cât de moderate.

Interesaților se trimit la cerere „Prețuri curente” gratuit și franco.

LE GRIFFON
hartie adevărat francesă

SA SE OBSERVE MARCA.

CEA MAI BUNĂ
CEA MAI CAUTATĂ

HARTIE DE CIGARETE

A SE FERIE DE TOATE IMITAȚIUNILE.

[2397] 1-52

Dela „Tipografia Aurora” din Gherla — Szamosujvár

se pot procura următoarele cărți:

Cuvântări bisericesti, funebre, catechese etc. etc.

Cuvântări bisericesti (acomodate pentru ori-ce timp) de Ioan P. Papiu. Tomul I. Ediț. II. 1 fl. 20 cr.

Cuvântări bisericesti (pe Dumineci) de I. Papiu. Tomul III. 1 fl. 20 cr.

Cuvântări bisericesti la toate sărbătorile de peste an de Ioan Papiu. Un volum de peste 24 coale 8° mare, hârtie fină, cu preț redus. 1 fl. 50 cr.

Cuvântări funebre și iertăciuni pentru diferite cazuri de moarte întocmite de Ioan Papiu. Un volum de peste 24 coale 8° mare, hârtie fină, cu preț redus. 1 fl. 50 cr.

Cuvântări funebre și iertăciuni, din autori renumiți, prelucrate de Tit Budu, vicar etc. Preț 1 fl.

Preșce populare pe Dumineci, sărbători ocazionale și pentru morți, de Gavril Pop. Tomul I, II, III, și IV., fie-care tom costă 1 fl.

Preșce pentru Duminecile de peste an, compuse și elucrate după Catechismul lui Delarbé, de Vasile Criste. Tomul I. dela Dumineca Vameșului și a Faiseului până la Dumineca a X-a după Rusali. Preț 90 cr.

Catechese pentru pruncii școlari din școlile elementare populare. După George Mey, preot în Schwözkirch din diecesa de Rottenburg, de Tit Budu, paroh gr-cat în Sat-Șugatag etc. Preț 60 cr.

Manual catehetic pentru primii ani școlastici, prelucrat după I. A. Fritz, de Basiliu Rațiu, fost prof. de sf. scriptură, catehetică și metodică în seminarul arhidieceșan din Blaj, actualmente vicar arhiepiscopesc în Făgăraș. Preț 60 cr.

Tomă a Kempis, despre imitaținea lui Christos, tradus românește de pe originalul latin, de Gavril Pop, canonic; legat 1 fl. 15 cr.

Instrucțiune practică pentru cauzele matrimoniale cu respect la disciplina vigentă în provincia bisericăscă gr-cat. de Alba-Iulia—Făgăraș, scrisă în usul păstorilor sufletești prin Dr. Iuliu Simon, prof. de sf. teologie. Preț 1 fl. 30 cr.

Tipic bisericesc din cărțile rituale și manuale de acest soi, prelucrat de Tit Budu, vicar for. eppesc etc. Preț 1 fl.

Dumnezeasca liturgie a celui dintru sfinți părintelui nostru Ioan Chrisostom, de Ioan Boroș, paroh gr-cat. etc. Preț 25 cr.

Rugăciunea Domnului „Tatăl nostru”, explicată pe scurt de Ioan Boroș, paroh greco-cat. și asesor consistorial. Preț 10 cr.

Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebre, urmate de iertăciuni, epitafe ș. a. Preț 25 cr.

Novele, schițe, poesii populare, piese teatrale, anecdote etc. etc.

Merinde dela școală sau învățături pentru popor, culese din ziarul unui școlar de Dr. George Popa. Preț 60 cr.

Idealul perdut. Novela originală de Paulina C. Z. Rovinar. Preț 10 cr.

Opera unui om de bine. Novela originală — continuarea novejlei »Idealul perdut« — de Paulina C. Z. Rovinar. Preț 10 cr.

Barb cobșarul. Novela originală de Emilia Lung. Preț 1 fl.

El trebuie să se însoare. Novela de Maria Schwarz, traducere de N. F. Negruțiu. Preț 15 cr.

Miseriile sociale. Novela de C. Z. Rovinar. Preț 15 cr.

Influența mândriei. Novela de P. C. Z. Rovinar. Preț 15 cr.

Proba de foc. Comedie într-un act de A. Kotzebue, localisată de Irina Soșea-Bogdan. Preț 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de G. Simu. Preț 6 cr.

Ultimul sicahstru. Tradițione de G. Simu. Preț 6 cr.

Cântăreța. Novela de Dem. Dan. Preț 15 cr.

Bunica și nepotelul. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé de G. Simu. Preț 6 cr.

Brandă sau munta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novela istorică națională. Preț 15 cr.

Din trecutul Silvaniei. Legendă de Victor Russu. Preț 60 cr.

Nr.ii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann de Ioan Tanco. Preț 20 cr.

Prin moarte la Victorie. Comedie într-un act de A. Kotzebue localisată de Irina Soșea-Bogdan. Preț 10 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută prin V. Nicora, profesor gimnasial. — Cu portretul M. Sale regina României. Preț 10 cr.

Poesii de Vasile Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și aranjate. Preț 10 cr. (dela 1 fl. 20 cr.) la 50 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu puși ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Preț 15 cr.

Economia pentru școlile populare de T. Roșiu. Edițiunea II. Preț 15 cr.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De V. Gr. Borgovan. Preț 10 cr.

365 Anecdote și Glume adunate, prelucrate și aranjate de Tit V. Gheaja spiritual la instiit. corect. Cuprinsul acestui op este foarte petrecător, — așa că cetind și numai 1 pagină din el: caută să rizi ori cât ai fi fost de năcăjit și măhnit altmintrelea. Preț 40 cr.

Nopti de iarnă. Novele pentru popor de G. Simu. Preț 1 fl.

Chinturi de care strigă ficiorii în joc de Ioan Pop Reteganul. Preț 40 cr.

Starostele, adecă datine dela nunțile Românilor ardeleni. Adunate de Ioan Pop-Reteganul. Preț 25 cr.

Trandafiri și vioarele. Poesii populare de Ioan Pop Reteganul. Edițiunea a II-a. Amplificată. Preț 60 cr.

Versuri de dor, adunate din poezii români. Preț 25 cr.

Geografia și Istoria în școala populară. Manual compus conform planului de lecțiuni al dlui V. Petri pentru cl. IV., V., VI. Preț 45 cr.

Povestiri alese și întocmite de Petra-Petrescu. Preț 80 cr.

Cuvinte de aur sau învățături înțelepte date de un părinte fiului seu, după I. H. Campe de Ioan Soșea. Preț legat 1 fl.

Musa Someșană. Poesii populare române din jurul Năsăudului. Adunate și aranjate de Iuliu Bugnariu, învățător. Partea I. Balade. — Conține 34 balade bine aranjate și alese. Preț 30 cr.

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

Icoana sufletului. Carte de rugăciuni și cântări bisericesti, frumos ilustrată. Prelucrată și edată cu permisiunea măritului ordinat diecesan gr-cat. de Gherla prin Vasiliu Păteaș, preot greco-catolic în Hotoan. Edițiunea III. coreasă și amplificată. Preț 10 cr. unu exemplar broșurat 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 80 cr., legat mai fin 1 fl., legat în pele 1 fl. 60 cr., în legătură de lux 2 fl. 50 cr. până 3 fl. 80 cr.

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesti, foarte frumos ilustrată. Preț 10 cr. unu exemplar broșurat 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 80 cr., legat mai fin 1 fl., legat în pele 1 fl. 60 cr., în legătură de lux 2 fl. 50 cr. până 3 fl. 80 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambele sexe. Cu mai multe icoane frumoase. Preț 10 cr. unu exemplar broșurat 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl.; legat 12 cr., 50 exemplare 5 fl., 100 exemplare 9 fl.

Visul Preasfintei Vergure Maria, urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Preț nnuu exemplar legat și expedit franco 12 cr., 50 exemplare 5 fl., 100 exemplare 9 fl.

Epistolia Domnului nostru Iisus Christos. Preț 10 cr. unu exemplar legat și expedit franco 15 cr., 50 exemplare 6 fl., 100 exemplare 10 fl.

La comandă mai marj se dă rabatul cuvenit.

Chiar acum au apărut:

Poveștile Bănățului. Culese din gura poporului bănățean de George Cătană, învățător. Tomul I. Preț 30 cr.

Cartea ilustrată pentru copii și copile cu 18 ilustrațiuni intercalate în text de G. Simu. Preț 30 cr.

Dialogul Fișului cu Sân-Petru la poarta raiului sau glume și petreceri deajuns. Manual lucrat după biblia țigănească de Aron Boca Velchereanu. Preț 25 cr.

Leonat cel tiner. Istorie în versuri scrisă de Ioan Reteganul. Preț 12 cr.

Călimdarul „Aurorii” pe anul comun 1894 cu ilustrațiuni. Preț expedit franco 35 cr. — 6 exempl. 1 fl. 60 cr. expedit franco.

„Cântul în școala populară”. Teorie, praxă, cânturi de Iuliu Pop, învățător în Năsăud. Preț 30 cr.

Cărți școlastice de tot soiul, precum și altfel de cărți se află totdeauna în deposit.

Tot de aici se pot procura tot soiul de hârtii și recuise de scris.

Cataloage de prețuri — la cerere — se trimit gratis și franco.